



Andreas Vårheim
Messeltmoen
9334 Øverbygd

Tillatelse til utsetting av utenlandsk treslag – sibirlerk på Messeltmoen i Øverbygd i Målselv, gnr 104 bnr 1 – etter opprettet søknad

Vi viser til ny og rett kopi av din søknad mottatt 17.9.2014 og til dine merknader i e-post av 07.09.14 og til telefonsamtale 17.9.14.

Fylkesmannen har behandlet ny og opprettet søknad etter forskrift om utsetting av utenlandske treslag og fatter følgende

Vedtak:

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 30 a og forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, gir Fylkesmannen i Troms tillatelse til å plante ut 250 planter av sibirlerk på 1 dekar på Messeltmoen i Øverbygd i Målselv kommune, gnr 104 bnr 1. Tillatelsen gis på grunnlag av at vi har vurdert at den omsøkte utsettingen av sibirlerk med internkontroll ikke vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet.

Tillatelsen gis med følgende vilkår:

1. Utplantingen skal skje på areal angitt på kart som følger søknad av 06.07.14 og 7.9.14.
2. Etter at trærne har satt kongler, skal det hvert femte år undersøkes om det er spredning av sibirlerk ut over det areal tillatelsen gjelder. Nye planter skal fjernes.
3. Ved hogst skal alle trær fjernes, og det skal ikke settes igjen livsløpstrær.
4. Tillatelsen gjelder til 31.12.2016

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter mottakelsen av dette brev, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og § 29. Eventuell klage begrunnes og sendes via Fylkesmannen i Troms

Søknaden

Vi viser til din første søknad av 6.7.2014 og Fylkesmannens vedtak den 19.8.2014 om å innvilge søknaden. Du hadde merknad til vår innvilgelse som du sendte som e-post 7.9.2014; du sendte også kopi av kart samme dag. Videre sendte du den 17.9.14 kopi av det som skulle ha vært opprinnelig søknad.



Du påpekte at det var feil i den opprinnelige søknaden av 6.7.14 og at det skulle ha vært søkt om å plante 250 trær av sibirlerk på 1 dekar og ikke 25 trær på 1 dekar, og at dette er normal plantemengde av sibirlerk pr dekar. Videre så vi at gn.bnr i den opprinnelig mottatte søknaden var oppført med gnr 10, bnr 1 mens det vedlagte kartet i den opprinnelige søknaden viste gnr 104 bnr 1. På kopi av søknaden mottatt 17.9.14 var gnr 104 og bnr 1 oppført både i søknaden og på kartet. Det kan se ut til at det har vært en skrivefeil eller feil ved skanning i den første søknaden som Fylkesmannen mottok.

I den nye søknaden er det påført formål med utplantingen, nemlig til skogbruksformål. Fylkesmannen behandler nå søknad om å plante 250 sibirlerk på 1 dekar på gnr 104 bnr 1 i Målselv kommune, vest for Neråstjønna, ved inngangen til Dividalen, på Messeltmoen i Øverbygd.

Regelverket

Naturmangfoldloven § 30a sier at ingen uten med hjemmel i § 31 eller tillatelse fra myndigheten må sette ut organismer av arter og underarter som ikke finnes naturlig i Norge, herunder utenlandske treslag. Utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål krever særskilt tillatelse etter Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, (FOR-2012-05-25-460). Ansvar for søknadsbehandlingen ligger hos miljøvern-avdelingen, men landbruksavdelingens skogfaglige kompetanse skal trekkes inn ved behandling av søknadene.

Formålet med forskriften er å hindre at utsetting av utenlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet. Naturmangfoldet er her definert som biologisk mangfold, mangfold av landskap (og geologisk mangfold). Utenlandske treslag er arter eller underarter eller sorter av trær som ikke har sitt nåværende eller historiske naturlige utbredelsesområde i Norge. Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til utsetting av utenlandske treslag skal eventuelle uheldige følger for naturmangfoldet vektlegges. Det kan ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å tro at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige virkninger for naturmangfoldet.

Den som er ansvarlig for utsetting skal i rimelig utstrekning treffe tiltak for å hindre at utsettingen får uheldige følger for det naturmangfoldet. Det er en plikt til internkontroll som skal legges frem ved forespørsel og som omfatter rutiner for å sikre at kravene i forskriften blir holdt.

Naturmangfoldloves § 7 (§§ 8 – 12) skal legges til grunn som retningslinjer når det fattes beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet. Kunnskapsgrunnlaget skal være godt nok til å fatte beslutningen (§8), hvis ikke, skal "føre var"- prinsippet i § 9 legges til grunn. Påvirkningen av økosystemet skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemer er eller vil bli utsatt for § 10, kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11 og det skal tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som begrenser skade på naturmangfoldet og gir de beste samfunnsmessige resultater § 12.

Fylkesmannens vurdering

Vi har vurdert om utplanting av sibirlerk i vil påvirke viktig biologisk mangfold på stedet det ønskes plantet og om det er fare for spredning som vil påvirke viktig naturmangfold i nærområdet.

Sibirlerk (*Larix sibirica*):

Sibirlerk har sitt opphav sentralt i Russland og har vært brukt i Norge siden 1870 – tallet. Ifølge kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede bartrær på biologisk mangfold (DN – utredning 8 -2012) kan bartrær under gitte betingelser spre seg flere kilometer fra mortreet. Ifølge Artsdatabanken er sibirlerk en art som stiller store krav til sommervarme og derfor har lav risiko for frøproduksjon og spredning her i Nord-Norge. Arten tåler sterk vinterkulde og er tilpasset kontinentalt klima. I Nord-Norge har arten en forvillet forekomst i Sør-Varanger, og ellers naturlig spredt i 5 fylker med 7 forekomster.

Påvirkning på biologisk mangfold

I følge www.artskart.no og www.naturbase.no er det ikke registrert rødlistede eller spesielt prioriterte arter, utvalgte naturtyper eller kartlagte naturtyper med høy verdi i selve området som omsøkes for utplantning eller i nærområdet rundt.

Fylkesmannen kjenner ikke til forekomster av viktig biologisk mangfold her fra andre kilder vi har tilgang til. Det søkes om utplantning i bjørke- og furuskog av middels bonitet. Dette er en vanlig naturtype i Troms. I kartlegging av naturtyper i Målselv er det registrert 2 områder med gammel lauvskog som er gitt naturverdi "viktig" i en avstand på ca 1100 m fra området. To områder med "svært viktig" flommarkskog (gråor-heggeskog og rik sumpskog) er avgrenset på øyene i Målselva, ca 1700 - 2000 m fra området. Siden sibirlerk har lav risiko for spredning, er det liten risiko for spredning og negative konsekvenser for biologisk mangfold i nærområdet.

Påvirkning på landskapet

Fylkesmannen i Troms er bevisst på at utplantning av utenlandske treslag kan få negative konsekvenser for landskapet som også er definert som en del av det biologiske mangfoldet. Det tenkes plantet ut på et lite areal, ett dekar og 250 planter. Det ser ut til å ligge et par bygninger (hytter) rett opp for planlagt plantefelt som har en trekantet form. Bak disse hyttene ser det ut på flyfotos at det er et noe større plantefelt. Trærne i det nye plantefeltet vil trolig vokse seg høye etter at feltet bak hyttene er hogd. Det planlagte feltet vil bli liggende litt lavere i terrenget enn hyttene. Vi legger vekt på at området for utplantning er lite og tilhører et stort landskapsrom som ikke vil bli vesentlig endret av omsøkt utplantning.

Vi har vurdert hvilke økologiske konsekvenser utplantingen av sibirlerk kan få.

Kunnskapsgrunnlaget om økologiske effekter av utplantning av fremmede treslag generelt er mangelfullt. Ut fra det vi vet, er endringer i mangfold av skoglevende organismer, karplanter, bunnfauna, insekter og fugler svakt negative og tenderer til å synke i bestander av fremmede treslag. Økologiske virkninger av sibirlerk på den stedegne naturen er oppgitt til at i felt av sibirlerk er det lavere artstall av karplanter og sopparter enn under bjørk, mens det ikke er forskjell i antall arter av insekter. Det er forskjell i artssammensetningen av insekter. Samlet sett vurderer artsdatabanken at både spredning og effekter av sibirlerk er begrenset.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt nok til at vi mener at omsøkt utplantning av sibirlerk ikke direkte vil berøre viktig biologisk mangfold vesentlig, og at det er lav risiko for spredning. Kunnskapen som foreligger om sibirlerk indikerer at det ikke er stor risiko for at utplantingen vil endre økosystemet. Vi vurderer derfor at kunnskapsgrunnlaget er

godt nok til å fatte en beslutning i denne saken jfr. naturmangfoldloven § 8 og vil ikke legge føre var prinsippet i § 9 til grunn.

Vi har også vurdert den samlede belastningen på økosystemet (jfr naturmangfoldloven § 10) hvis det gis tillatelse til utplanting. Det er lite belastninger i området fra før, utenom vegen og spredt bosetting. I tillegg er det et plantefelt på et areal bak 2-3 hytter på Neråsen opp for om søkte planting. Økosystemet som er bjørke- og furuskog vil trolig ikke lokalt og helt sikkert ikke regionalt eller i større sammenheng få økt samlet belastning av omsøkte utplanting av sibirlerk. Selv om det er liten risiko for spredning anser vi det likevel som nødvendig å sette vilkår om å gjennomføre internkontroll og fjerne eventuelle trær som sprer seg fra plantefeltet.

Skogfaglig vurdering

Fylkesmannens landbruksavdeling har ingen innvendinger mot at det blir gitt tillatelse til planting av sibirlerk i det omsøkte området. Vi ser positivt på at man bygger opp skogressursene i fylket.

Konklusjon:

Utplanting av sibirlerk som omsøkt på Messeltmoen i Øverbygd vil påvirke det området der det plantes ut trær, men vil ikke berøre viktig biologisk mangfold i bjørke-og furuskogen. Det er liten risiko for spredning, og risikoen reduseres når det stilles vilkår om at eventuell spredning av trær skal overvåkes og fjernes. Omsøkt utplanting vil ikke endre landskapet vesentlig da arealet er lite. Vi vurderer at utplanting av sibirlerk som omsøkt på Messeltmoen i Øverbygd, Målselv ikke vil påvirke naturmangfoldet i vesentlig grad, og at det derfor er grunnlag for å innvilge søknaden. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift for utplanting av utenlandske treslag.

Det må innhentes særskilt tillatelse fra annet lovverk der dette er nødvendig. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke erstatter, eller gir føringer for eventuelle behov for nye vedtak i kommunen om omdisponering av dyrka mark etter jordlova.

Med hilsen

Evvy Jørgensen
Miljøverndirektør

Berit Nergård Nyre
landbruksdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

Kopi:

Målselv kommune, Kommunehuset, 9321 Moen